

7

COMERÇ

RESUM

L'any 2015 es dedicaven al comerç 16.213 empreses. Aquesta dada era de 15.986 el 2014 i de 18.158 el 2010. El volum de negoci va ser al 2015 de 12.193 milions d'euros, mentre l'any anterior aquesta quantia ascendia a 11.295 i a 11.692 en el cas del 2010. Per la seva banda, el total de renda generada (VAB) pel comerç a les Illes Balears va ser de 2.220 milions d'euros al 2015. El VAB va ser el 2014 i el 2010 de 2.300 i 2.092 milions, respectivament.

El comerç al detall és la principal activitat al sector pel que fa a nombre d'empreses i d'establiments i volum de negoci. També ho és respecte al major valor de la remuneració d'assalariats, major valor de la producció, majors consums intermedis, major volum d'ocupació, valor afegit brut i excedent brut d'explotació.

Les empreses dedicades a aquest sector ocupaven el 2015 a les Balears una mitjana de quatre treballadors, amb un cost laboral unitari de 19.700 euros i una productivitat de 32.400 euros. Així, les despeses de personal representaven de mitjana el 2015 un 60,73% del valor afegit, percentatge que va caure quatre punts respecte de l'any anterior (sis des del 2010), principalment per l'increment de la productivitat i de l'excedent brut d'explotació.

El total de personal ocupat per part de les empreses de comerç va ser el 2015 de 68.706 persones. Aquesta dada va ser de 71.464 el 2014 i de 77.091 el 2010. El subsectors amb una major ocupació varen ser el comerç al detall (63%) i el comerç a l'engròs (27%), mentre que el que representa una menor ocupació és la venda de vehicles a motor (10%).

7.1.

INTRODUCCIÓ

A causa d'un canvi metodològic, no són estrictament comparables les dades del 2015 (darreres dades disponibles) amb les d'anys anteriors.

7.2.

PRINCIPALS MACROMAGNITUDS

L'any 2015 el sector comercial tenia 16.213 empreses. Aquesta dada era de 15.986 el 2014, i de 18.158 el 2010. El volum de negoci va ser de 12.193 milions d'euros, mentre l'any anterior aquesta quantia ascendia a 11.295, i a 11.692 en el cas del 2010. El total de renda generada (VAB) pel comerç a les Illes Balears va ser de 2.220 milions d'euros.

Si abordam l'anàlisi per sectors d'activitat, veim que el comerç al detall és la principal activitat del sector pel que fa a nombre d'empreses i d'establiments i volum de negoci. També ho és respecte al valor més alt de la remuneració d'assalariats, més valor de la producció, consums intermedis més alts, més volum d'ocupació, valor afegit brut i excedent brut d'explotació. En el conjunt del comerç, el valor afegit generat en relació amb el valor total de la producció és de gairebé

un 61,5%. L'activitat amb un valor afegit més alt és la venda al detall (61,5%). La venda de vehicles a motor és la que disposa d'una taxa de valor afegit més baixa. Això s'explica per la taxa de consums intermedis més alta que té respecte dels altres subsectors (48,41%).

En relació amb la distribució del VAB entre les rendes dels factors (remuneració dels assalariats i excedent brut d'explotació) destaca amb una taxa de despesa de personal més alta el subsector de venda de vehicles a motor (67,5%). (Vegeu el quadre I-97).

7.3.

PRINCIPALS COEFICIENTS

Les empreses dedicades a aquest sector el 2015 ocupaven a les Balears una mitjana de quatre treballadors, amb un cost laboral unitari de 19.700 euros i una productivitat de 32.400 euros.

Les despeses de personal el 2015 representaven de mitjana un 60,73% del valor afegit. Les taxes d'estabilitat laboral i d'assalariades femenina en el sector es varen mantenir entorn a un 63,2% i un 40,5%, respectivament.

Per subsectors d'activitat, la venda a l'engròs tenia la ràtio d'ocupats més alta per empresa (5). Aquest també va ser el subsector amb més productivitat (39.900 euros). El comerç a l'engròs també va ser l'activitat que va presentar uns nivells salarials més alts de mitjana (22.800

euros), en contrast amb els 17.900 euros de la venda al detall.

El comerç a l'engròs (84,5%) és el subsector que té més proporció d'assalariats, seguit de la venda de vehicles a motor (78,5%) i el comerç al detall (76,8%). El comerç a l'engròs també lidera la taxa d'estabilitat laboral (65,6%), en contrast amb la venda al detall (61,8%). Pel que fa a la feminització de les diferents activitats, observem una gran diferència entre la venda al detall (52%) i la venda de vehicles a motor (11%). El comerç a l'engròs té una taxa d'assalariats femenina d'un 24%. (Vegeu el quadre I-98).

7.4.

PRINCIPALS RESULTATS D'EXPLOTACIÓ

Pel que fa als resultats d'explotació, els ingressos d'explotació de les empreses dedicades al comerç el 2015 varen ser de 12.413 milions d'euros, les despeses d'explotació varen pujar a 11.779 milions d'euros i les inversions en actius materials varen ser de 179 milions d'euros. (vegeu el quadre I-99).

Pel que fa a les despeses d'explotació, en termes agregats del sector comercial, un 76,31% corresponen a aprovisionaments, i un 11,45%, a despeses de personal. Les diferències entre sectors quant a la distribució de les despeses d'explotació són notòries, depenent principalment de la intensitat amb què es fa ús del factor treball.

En aquest apartat també és interessant constatar que les activitats de comerç al detall són el subsector amb més marge d'exploració (6%), seguida del comerç

a l'engròs (5,07%), per sobre del marge d'exploració mitjà del conjunt del sector (5,38%).

QUADRE I-97. PRINCIPALS MACROMAGNITUDS DEL SECTOR COMERCIAL SEGONS EL TIPUS D'ACTIVITAT, UNITAT I DADES ECONÒMIQUES EN MILERS D'EUROS A LES ILLES BALEARS (2014-2015)

	Venda de vehicles de motor	Comerç a l'engròs	Comerç al detall	Total
2014				
Nombre d'empreses	1.388	4.083	10.516	15.986
Nombre d'establiments	1.547	4.604	12.836	18.987
Volum de negoci	1.055.128	4.399.539	5.841.081	11.295.749
Valor de la producció a preus bàsics	395.292	1.229.690	1.836.288	3.461.270
VAB a preus bàsics	184.473	719.209	1.127.037	2.030.720
Remuneració d'assalariats	126.808	450.573	721.608	1.298.988
Consums intermedis	210.819	510.480	709.251	1.430.550
Excedent brut d'exploració	55.268	264.934	392.043	712.245
Població ocupada el 30/09	6.397	20.389	44.678	71.464
2015				
Nombre d'empreses	1.551	4.110	10.552	16.213
Nombre d'establiments	1.687	4.629	13.125	19.441
Quantitat de negoci (milers d'euros)	1.296.938	4.615.309	6.281.406	12.193.653
Valor producció (milers d'euros)	389.998	1.216.265	2.012.259	3.618.522
VAB a preus de mercat (milers d'euros)	201.204	738.511	1.280.865	2.220.580
Despeses de personal (milers d'euros)	135.827	450.786	761.948	1.348.560
Consums intermedis (milers d'euros)	188.794	477.754	731.394	1.397.942
Excedent brut d'exploració (milers d'euros)	60.751	265.895	464.261	790.906
Població ocupada mitjana	6.924	18.502	43.281	68.706
Població ocupada a 30/09	7.236	19.601	45.455	72.292

Font: Enquesta Anual de Serveis (EAS). Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat) a partir de dades de l'INE.

Dades no monetàries: nombre d'empreses, establiments, persones/dades monetàries: milers d'euros

Nota: A causa del canvi metodològic, no són estrictament comparables les dades de 2015 amb les d'anys anteriors.

QUADRE I-98. PRINCIPALS COEFICIENTS DEL SECTOR DEL COMERÇ SEGONS EL TIPUS D'ACTIVITAT A LES ILLES BALEARS(2014-2015)

	Venda de vehicles de motor	Comerç a l'engròs	Comerç al detall	Total
2014				
Persones ocupades per empresa	4,3	4,6	3,9	4,2
Productivitat (euros)	30.700	37.900	27.200	30.600
Salari mitjà (euros)	21.100	22.000	17.900	19.400
Cost laboral unitari (euros)	21.100	23.700	17.400	19.500
Taxa de valor afegit	46,7%	58,5%	61,4%	58,7%
Taxa de despeses de personal	68,7%	62,7%	64,0%	64,0%
Taxa d'assalariats	77,7%	84,9%	76,7%	79,1%
Taxa d'estabilitat en l'ocupació	61,6%	68,6%	60,8%	63,1%
Taxa d'ocupació femenina remunerada	11,9%	23,9%	52,9%	40,9%
Taxa d'externalitat en l'ocupació	1,2%	2,2%	0,6%	1,1%
2015				
Ocupats per empresa	4	5	4	4
Ocupats per establiment	4	4	3	4
Productivitat (euros)	29.100	39.900	29.600	32.300
Salari mitjà	19.500	22.800	17.900	19.500
Cost laboral unitari (euros)	19.600	24.400	17.600	19.600
Taxa de valor afegit (%)	51,59	60,72	63,65	61,37
Taxa de despeses de personal (%)	67,51	61,04	59,49	60,73
Taxa d'assalariats (%)	78,40	84,43	76,71	78,96
Taxa d'assalariats a 30/09 (%)	78,78	84,41	77,48	79,49
Taxa d'estabilitat laboral a 30/09 (%)	65,00	65,66	61,87	63,21
Taxa femenina d'assalariats a 30/09 (%)	11,34	24,34	52,08	40,48

Font: Enquesta Anual de Serveis (EAS). Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat) a partir de dades de l'INE.

Nota: Ocupats: nombre de persones / Productivitat, salari i cost laboral: euros / Taxes: percentatge.

Nota: A causa del canvi metodològic, no són estrictament comparables les dades de 2015 amb les d'anys anteriors.

QUADRE I-99. PRINCIPALS RESULTATS D'EXPLOTACIÓ DEL SECTOR DEL COMERÇ SEGONS EL TIPUS D'ACTIVITAT A LES ILLES BALEARS (2014-2015)

	Venda de vehicles de motor	Comerç a l'engròs	Comerç al detall	Total
2014				
Ingressos d'explotació	1.083.890,80	4.449.114,10	5.938.859,30	11.471.864,20
Volum de negoci	1.055.128,10	4.399.539,10	5.841.081,40	11.295.748,60
Altres ingressos d'explotació	28.762,80	49.575,00	97.777,80	176.115,60
Despeses d'explotació	1.043.474,00	4.225.698,30	5.615.459,30	10.884.631,50
Consum de matèries primeres i altres aprovisionaments	120.044,50	53.321,30	41.170,30	214.536,10
Consum de mercaderies	691.257,60	3.220.312,20	4.104.966,90	8.016.536,80
Treballs realitzats per altres empreses	13.625,90	67.630,40	24.583,80	105.840,00
Despeses de personal	126.807,50	450.572,60	721.608,10	1.298.988,30
Despeses en serveis exteriors	75.078,60	386.339,00	633.095,20	1.094.512,90
Altres despeses de gestió	2.069,90	3.189,40	10.401,40	15.660,70
Dotació per a amortitzacions	14.590,00	44.333,20	79.633,50	138.556,70
Inversions en actius materials	13.719,50	44.737,90	54.392,20	112.849,70
Adquisició d'immobilitzat material	39.831,40	55.233,90	75.632,30	170.697,70
Vendes d'immobilitzat material	26.111,90	10.496,00	21.240,10	57.848,00
2015				
Ingressos d'explotació	1.337.264,60	4.673.964,90	6.401.831,80	12.413.061,30
Volum de negoci	1.296.938,20	4.615.308,50	6.281.406,00	12.193.652,70
Altres ingressos d'ocupació	40.326,40	58.656,30	120.425,90	219.408,60
Despeses d'explotació	1.292.473,30	4.448.635,00	6.038.315,60	11.779.423,90
Aprovisionaments	1.055.743,60	3.506.565,30	4.426.789,20	8.989.098,10
Despeses de personal	135.826,60	450.785,50	761.947,60	1.348.559,60
Altres despeses d'explotació	88.953,70	450.829,80	741.638,70	1.281.422,20
Amortització de l'immobilitzat	14.278,30	55.081,70	95.613,30	164.973,40
Deteriorament i resultat per alienacions de l'immobilitzat	-2.232,60	-14.410,90	12.575,10	-4.068,30
Altres resultats	-96,40	-216,50	-248,30	-561,10
Inversions en actius materials	27.515,00	73.522,50	78.508,60	179.546,00
Adquisició d'immobilitzat material	40.236,70	83.296,90	97.131,60	220.665,30
Vendes d'immobilitzat material	12.721,80	9.774,40	18.623,10	41.119,20

Font: Enquesta Anual de Serveis (EAS). Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat) a partir de dades de l'INE.

Nota: Milers d'euros.

Nota: A causa del canvi metodològic, no són estrictament comparables les dades de 2015 amb les d'anys anteriors.

7.5.

L'OCUPACIÓ

El total de personal ocupat el 2015 per les empreses de comerç va ser de 68.706 persones. Aquesta dada va ser de 71.464 el 2014, i de 77.091, el 2010. Els subsectors amb més ocupació varen ser el comerç al detall (63%) i el comerç a l'engròs (27%), mentre que el que representa una ocupació més baixa és la venda de vehicles a motor (10%). (Vegeu el quadre I-100).

El personal remunerat representa un 79% del personal ocupat en el sector. De fet, el personal remunerat se situa al voltant d'un 80% en tots els subsectors d'activitat. Té la taxa de remuneració més elevada la venda a l'engròs, amb un 84,4%. La més baixa se situa en un 76,7%, i fa referència al comerç al detall.

L'estructura ocupacional del sector és majoritàriament femenina (51%), excepte en els subsectors de venda de vehicles a motor (14,95% de dones) i comerç a l'engròs (29,9%). La feminització del sector comercial es dona bàsicament pel fet que el comerç al detall, que presenta un nombre d'ocupats més alt, té una taxa de dones d'un 66,8%.

7.6.

L'ESTACIONALITAT

A l'enquesta actual no es demana pels ocupats per trimestre. Aquest canvi metodològic impossibilita dur a terme una anàlisi d'estacionalitat tal com es feia a les memòries anteriors.

QUADRE I-100. DADES D'OCUPACIÓ DEL SECTOR COMERÇ SEGONS EL TIPUS D'ACTIVITAT A LES ILLES BALEARS (2014-2015)

	Venda de vehicles de motor	Comerç a l'engròs	Comerç al detall	Total
2014				
Personal ocupat	6.397	20.389	44.678	71.464
Personal remunerat	4.969	17.320	34.246	56.535
Personal fix	3.943	13.984	27.184	45.111
Personal fix homes	3.354	9.988	8.576	21.918
Personal fix dones	589	3.997	18.608	23.193
Personal eventual	1.026	3.335	7.062	11.424
Personal eventual homes	856	2.451	2.052	5.359
Personal eventual dones	170	884	5.011	6.065
Personal no remunerat	1.428	3.070	10.432	14.930
Personal no remunerat homes	1.260	2.471	4.816	8.547
Personal no remunerat dones	168	598	5.615	6.382

continúa

	Venda de vehicles de motor	Comerç a l'engròs	Comerç al detall	Total
2015				
Personal ocupat mitjà	6.924	18.502	43.281	68.706
Personal ocupat a 30/09	7.236	19.601	45.455	72.292
Personal ocupat mitjà remunerat	5.428	15.621	33.203	54.253
Personal ocupat remunerat a 30/09	5.700	16.546	35.217	57.463
Personal fix a 30/09	4.703	12.869	28.122	45.694
Personal fix a 30/09, homes	4.000	9.023	9.325	22.349
Personal fix a 30/09, dones	703	3.846	18.796	23.345
Personal eventual a 30/09	997	3.677	7.096	11.769
Personal eventual a 30/09, homes	880	2.752	2.221	5.853
Personal eventual a 30/09, dones	117	925	4.875	5.917
Personal ocupat mitjà no remunerat	1.496	2.880	10.078	14.454
Personal no remunerat a 30/09	1.536	3.055	10.238	14.829
Personal no remunerat a 30/09, homes	1.403	2.545	4.641	8.589
Personal no remunerat a 30/09, dones	133	510	5.597	6.239

Font: Enquesta Anual de Serveis (EAS). Institut d'Estadística de les Illes Balears (Ibestat) a partir de dades de l'INE.

Nota: Nombre de persones.

Nota: A causa del canvi metodològic, no són estrictament comparables les dades de 2015 amb les d'anys anteriors.